

Gäller för: VE Psykiatri

Innehållsansvar: Gerhard Johansson, (gerjo16), Överläkare

Granskad av: Sara Ekström, (sarek4), Enhetschef

Godkänd av: Henrik Hjulström, (henhj3), Verksamhetschef

Giltig från: 2024-08-27

Giltig till: 2026-08-27

Läkarbedömningar jourtid och vid frånvaro av ordinarie läkare på Rättspsykiatri i Falköping - Psykiatri

Förändringar sedan föregående version

Större revidering av text.

Bakgrund, syfte och mål

I och med flytten av psykiatrins akutmottagning och slutenvårdsavdelningar till Skövde saknas läkare på plats i Falköping jourtid. Detta styrdokument syftar till att klargöra arbetsgången när det finns behov av läkarbedömning och ordinarie läkare är frånvarande.

Generellt finns ett antal typiska situationer där åtgärder behövs under jourtid och dessa behandlas nedan:

- Akut somatisk sjukdom hos inneliggande patient.
- Akut psykiatriskt tillstånd hos inneliggande patient.
- Inskrivning av nya patienter.
- Inläggningar och återintag av patienter med öppen rättspsykiatrisk vård.

Arbetsbeskrivning

Akut somatisk sjukdom

Sjuksköterska/skötare på rättspsykiatri gör en första bedömning av patientens tillstånd. Vid livshotande tillstånd kontaktas 112 och ambulans. Bakjour skall snarast kontaktas och involveras, och bland annat bedöma hur många personal från rättspsykiatri som behöver åka med patienten i ambulansen.

Vid övriga somatiska tillstånd kontaktas bakjour för diskussion av vårdnivå och bedömning hur länge patienten kan vänta på läkarbedömning. Som bakjour är det extra viktigt att betänka *hur många dagar det är tills ordinarie läkare är på plats* och om det är lämpligt att låta patienten vänta den tiden. Vissa undersökningar, tex. vitalparametrar, EKG och enkel provtagning kan ordinerar direkt och utföras av sjuksköterska. I mer akuta fall behöver bakjouren direkt hänvisa till somatiska akuten eller själv åka in för att göra en somatisk bedömning. Betänk att erfaren underläkare kan med fördel skickas från slutenvården i Skövde för bedömning dagtid om bakjouren finner det lämpligt gällande ärendets natur och svårighetsgrad. Vårdcentralen Mösseberg finns tillgänglig dagtid på sjukhusområdet. Närmaste jourcentral ligger i Skövde.

Akut psykiatriskt tillstånd

Sjuksköterska/skötare gör en första bedömning av patientens tillstånd och kontaktar därefter bakjour för beslut om eventuella tvångsåtgärder. För vissa särskilda vårdkrävande LRV-patienter finns handlingsplaner för utåtagerande beteende som sjuksköterska skall känna och kunna hänvisa till vid diskussion med bakjour. I andra fall föreligger inte särskild handlingsplan utan sedvanliga akutåtgärder görs efter bakjoursbeslut. Om situationen inte lugnar ner sig skall bakjouren åka in och stötta upp med bedömning och hantering av patienten. Vid extrema situationer kontaktas polis för hjälp.

Nyligt dömda patienter till LRV med eller utan SUP

Inskrivning och bedömning måste utföras senast inom 24 h efter ankomst och görs lämpligast av bakjour om ordinarie läkare saknas. Vid inskrivning penetreras särskilt risk för utåtagerande beteende, suicidrisk och bedömning av tillstånd samt insättning av adekvat medicinering. För detaljer kring inskrivningsmomentet hänvisas till vårdprocessen för Rättspsykiatri.

Generellt finns två vägar in; genom inkallelse via brev för patient som inte är häktad och genom planerad transport från häkte av Kriminalvården. Riktlinjer säger att plats måste beredas inom loppet av en arbetsvecka men bör göras direkt anslutning till att domen vinner laga kraft.

Patient från den rättspsykiatriska öppenvården och PSL-teamet

Det finns ungefär 15 till 20 patienter med öppen rättspsykiatrisk vård (ÖRV) som följs av Rättspsykiatrin i Falköping och har SKAS som

hemklinik, även om dessa kan vara placerade på boenden utomläns. Om slutenvårdsbehov uppstår skall vi primärt bereda plats för dessa på rättspsykiatri i Falköping. Inläggningen kan vara frivillig eller på tvång som ett *akut återintag enligt §3c eller §3d LRV*. Boenden, kommunens personal eller patienten själv skall i första hand kontakta rättspsykiatriens avdelning under jourtid eller helger och till PSL-kontakt under vardagar vid försämringar eller problem.

1. Ansvarig SSK diskuterar och bildar sig en uppfattning om vad som hänt därefter kontaktar bakjour.
2. Bakjour har då ett antal valmöjligheter: att låta patienten kvarstanna hemma och avvakta, erbjuda bedömning på psykiatriska akutmottagningen i Skövde eller erbjuda inläggning på Rättspsykiatri i Falköping. Bakjour måste också väga in möjligheten om att fatta akut återintagningsbeslut även om frivilliga inläggningar i många fall är tillräckliga. Det finns möjlighet att som bakjour ordinera akut uppföljning av PSL-teamet som kan kontakta eller besöka patienten närmaste vardag.

Psykiatrisk patient från Kriminalvården: häkten, anstalt eller sluten ungdomsvård

Rågårdens Rättspsykiatriska enhet i Göteborg har uppdraget i hela VGR att bereda plats och ta emot denna kategori av patienter, både på HSL och för §5-vårdintyg. Rättspsykiatri i Falköping erbjuder inte inläggningar för den här kategorin av patienter annat än i extrema undantagsfall. **Dessa undantagsfall beslutas endast av bakjour.** Har bakjour beslutat om inläggning måste också denna säkerställa att inskrivning görs på plats. Vid inläggning är det viktigt att få information om vilka restriktioner som är beslutade av åklagaren, eftersom dessa gäller även under sjukhusvistelsen.

Rättspsykiatrisk patient från annan klinik som behöver mellanlanda för transport vidare i landet

I undantagsfall kan rättspsykiatri behöva ställa upp och erbjuda en plats kortvarigt för patient som är efterlyst och polishandräckt vidare till en annan rättspsykiatrisk klinik i landet. Det kan exempelvis handla om avvikna LRV-patienter från annat län eller akut återintagna patienter som har boende i Skaraborg. Observera att vi inte inkluderar patienter som skall vidare inom VGR, som bör åka direkt till sin hemmaklinik.

Bakjour har fullt beslutsmandat om inläggning av dessa patienter men måste då också bistå med inskrivning på plats. Hemkliniken bör kontaktas för att inhämta relevant information om medicinering,

bakgrund och formella beslut om återintag/pågående slutenvård eller förvaltningsrättsdom om återgång från öppen till sluten LRV.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Psykiatri

Innehållsansvar: Gerhard Johansson, (gerjo16), Överläkare

Granskad av: Sara Ekström, (sarek4), Enhetschef

Godkänd av: Henrik Hjulström, (henhj3), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9718-621466736-112

Version: 2.0

Giltig från: 2024-08-27

Giltig till: 2026-08-27